

میزان دستیابی به اهداف اخلاقی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر مبنای مکاتب اخلاقی ساختارگرا

فرزاد تارویوری

گروه حسابداری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
ft.tt.ba@gmail.com

زهرا پورمانی

گروه حسابداری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)
zahra.poorzamani@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۰۳

چکیده

استفاده از استانداردهای گزارشگری بر میزان قابلیت اتکای و مقایسه صورت‌های مالی می‌افزاید اما رعایت اصول و استانداردهای اخلاقی لازمه پذیرش و مقبولیت عمومی گزارشگری است. در این راستا هدف اصلی این تحقیق بررسی میزان دستیابی به اهداف اخلاقی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر مبنای مکاتب اخلاقی ساختارگرا (با استفاده از تکنیک دلفی - فازی) می‌باشد. جامعه آماری، شامل خبرگان حوزه حسابداری، اساتید و اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران می‌باشد. ابزار گردآوری داده‌ها در این تحقیق، پرسشنامه و بر مبنای طیف لیکرت می‌باشد که بر مبنای داده‌های جمع‌آوری و تلخیص شده آماری توصیفی با نرم‌افزار SPSS و تحلیل منطق فازی با استفاده از نرم‌افزار Matlab مورد بررسی قرار گرفته است. آزمون فرضیات نشان می‌دهد تدوین‌کنندگان استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی تمایل مشخصی به استفاده از دیدگاه‌های مکاتب ساختارگرا داشته و اهداف آن دیدگاه اخلاقی در پس‌زمینه تدوین استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی پررنگ‌تر می‌باشد. مؤلفه‌های اخلاقی مورد نظر مکاتب ساختارگرا اعم از پاسخگویی، شفافیت، رازداری و واقع‌بینی، بخش عمده‌ای از مؤلفه‌های اخلاقی مدنظر در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را پوشش می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: اخلاق، مکاتب ساختارگرا، استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی .

۱- مقدمه

مهم‌ترین مسئولیت حسابداری به‌عنوان رشته‌ای از دانش بشری، تهیه اطلاعات مالی به‌عنوان مبنایی برای فراهم ساختن امکان پاسخگویی مدیران و مباحثان سازمان‌ها و بنگاه‌های عمومی و خصوصی به اشخاص ذی‌حق، ذی‌نفع و ذی‌علاقه است. نقش حسابداران رسمی، اعتباربخشی به اطلاعات مالی فوق، در قالب گزارش‌های مختلف حسابرس مستقل و بازرس قانونی، بررسی اجمالی و ... می‌باشد. حسابداران رسمی که چنین خدماتی را ارائه می‌دهند، در صورتی نتایج کارشان قابل‌اعتماد و اتکا خواهد بود که علاوه بر دانش، مهارت، تجربه و آموزش مستمر از فضیلت‌های اخلاقی چون درستکاری و صداقت، واقع‌بینی، استقلال و بی‌طرفی و حفظ منافع عمومی برخوردار باشند و خدمات حرفه‌ای خود را با رعایت آیین رفتار پذیرفته‌شده‌ای، انجام دهند (فیض‌آبادی و همکاران، ۱۳۹۶).

بر اساس نظر هیئت استانداردهای حسابداری مالی، گزارشگری مالی به تهیه و ارائه صورت‌های مالی محدود نمی‌شود بلکه روش‌های ارائه و تفسیر اطلاعات را که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم با اطلاعات مالی سروکار دارد را نیز در برمی‌گیرد. در نتیجه صورت‌های مالی تنها بخشی از گزارشگری مالی است.

استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به استانداردهایی جهانی، یکسان، باکیفیت بالا، فهم‌پذیر برای گزارشگری مالی گفته می‌شود که توسط نهاد تدوین‌کننده استاندارد یعنی هیئت استانداردهای حسابداری بین‌المللی (IASB) تدوین شده‌اند. هدف این استانداردها، تهیه صورت‌های مالی شرکت‌های سهامی در قالب یک استاندارد جهانی است. با پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، یک شرکت می‌تواند صورت‌های مالی خود را با اصول مشابه به شرکت‌های رقیب خارجی ارائه کند (همتی و همکاران، ۱۳۹۵).

هانس هوگروست رئیس هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری در یک سخنرانی در تورنتو کانادا بیان می‌کند، مأموریت هیئت، توسعه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به‌منظور شفافیت، پاسخگویی و کارایی در بازارهای مالی سرتاسر دنیا است. در خصوص عوامل تأثیرگذار بر کیفیت اطلاعات مالی و افشا، به‌کارگیری استانداردهای حسابداری باکیفیت و ساختار گزارشگری مناسب، استفاده بهینه از فناوری اطلاعات در تهیه و افشای اطلاعات، استفاده از خدمات حسابرسی باکیفیت و استفاده از نیروی انسانی متخصص و متعهد به آیین رفتار حرفه‌ای، از جمله عوامل مؤثر بر کیفیت اطلاعات مالی و افشا هستند (Hosseini, 2007).

با توجه به وقایع اتفاق افتاده در دنیای حسابداری که پایه عدم رعایت اخلاق حرفه‌ای دارد بحث اخلاق با در نظر گرفتن

جهانی‌شدن و استانداردهای لازم‌الاجرا می‌تواند بحث مهمی در این زمینه باشد. نکته مهم دیگر این موضوع است که تدوین‌کنندگان آیین‌نامه‌های اخلاقی و رفتار حرفه‌ای کشورها تحت تأثیر کدام مکاتب اخلاقی بوده است. جریان‌های فکری تدوین‌کننده آیین‌نامه‌های اخلاق و رفتار حرفه‌ای می‌توانند وام‌دار مکاتب فکری مهمی باشند، لذا این مکاتب در نحوه تدوین و پیدایش و گسترش آیین‌های رفتار حرفه‌ای مؤثر باشند. یکی از این مکاتب که تأثیر به‌سزایی در دیدگاه رفتاری و حرفه‌ای تشکل‌های حسابداری سایه افکنده است، مکاتب اخلاقی ساختارگرا می‌باشد. پیش‌فرض‌های ساختارگرایی عبارتند از وجود قواعد حاکم بر رویدادها، توان انسان دریافتن و ترسیم آن‌ها، عمل به باورهای ذهنی از ساختار خارجی، پیچیدگی فزاینده ساختارها و تفکیک ساختاری و لزوم توجه به سطح تحلیل و بزرگ‌تر بودن کل نسبت به اجزا.

۲- مروری بر مبانی نظری

رویه‌های متفاوت حسابداری در سطح جهان، درک و فهم اطلاعات صورت‌های مالی را کاهش می‌دهد. بنابراین یکنواختی رویه‌های حسابداری، ریسک مربوط به فهم اطلاعات مالی ناشی از عدم افشای اطلاعات کامل و یکنواخت را کاهش می‌دهد و بر سودمندی تصمیم‌ها می‌افزاید و در نتیجه هزینه سرمایه کاهش می‌یابد (مشایخ و همکاران، ۱۳۹۰). از طرفی وجود استانداردهای مختلف باعث کاهش کیفیت استانداردها می‌شود و استانداردهای یکپارچه بین‌المللی، فرایند شناخت و اندازه‌گیری را در سطح بین‌المللی تسهیل می‌کند (Baghoomian & Javavdi, 2015). برای اقتصاد جهان هدف از تدوین IFRS توسعه‌ی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی است. به‌نحوی که شفافیت، مسئولیت پاسخگویی و کارایی را برای بازارهای مالی در تمام نقاط جهان به ارمغان بیاورد. این برنامه به دنبال بهبود بخشیدن به اعتماد عمومی، رشد و ثبات درازمدت مالی در اقتصاد جهانی است. IFRS به کارایی اقتصادی منجر می‌شود و این مهم از طریق کمک به سرمایه‌گذاران در شناسایی فرصت‌ها و ریسک‌های جهانی حاصل می‌شود. همچنین ادعا می‌شود که استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی نسبت به استانداردهای محلی، دقت و جامعیت بیشتری داشته و ارائه به‌موقع اطلاعات مالی را تسهیل می‌نمایند (Barth, 2008). افزایش هماهنگی در سطح بین‌المللی به تدوین استانداردهای جامع‌تر منجر می‌شود. جریان مستمر جهانی‌شدن بازار بورس موجب می‌شود شرکت‌ها تغییرات را بپذیرند. اگر شرکتی نتیجه فعالیت‌های خود را به‌گونه‌ای ارائه کند که برای سرمایه‌گذاران خارجی قابل‌درک نباشد، امکان دستیابی به منابع مالی خارجی کاهش می‌یابد.

قرار گرفته‌اند و این اجزا با درکنار هم قرار گرفتن، کلیتی معنادار به نام خانه را ساخته‌اند. ترتیب قرار گرفتن اتاق‌ها و نحوه چیدمان میز ناهارخوری و میبل و صندلی‌ها و رنگ پرده‌ها می‌تواند در یک خانه صورت‌های متفاوتی ایجاد کند ولی همواره آن چیزی که ثابت است خود ساخت خانه است که معنا و مفهوم خود را حفظ می‌کند. با توجه به عدم تحقیق مستقل و مشابه به موضوع پژوهش حاضر، جهت مقایسه و استفاده از یافته‌های پژوهش‌های داخلی و بین‌الملل، نمونه‌هایی از آن به شرح زیر آورده شده است.

نتایج بدست آمده از پژوهشی با عنوان تاثیر ویژگی‌های شخصیتی و سبک تفکر بر رعایت آیین حرفه‌ای توسط حسابداران رسمی که توسط یعقوب‌نژاد و همکاران (۱۴۰۰) صورت گرفته است؛ نشان می‌دهد که افراد دارای ویژگی‌های شخصیتی انعطاف‌پذیر و افرادی که دارای سبک تفکر کلی‌نگر و آزاداندیش هستند قادر به رعایت آیین اخلاق و رفتار حرفه‌ای حسابداران رسمی نمی‌باشند این در حالی است که افراد جزئی‌نگر، توافق‌پذیر و محافظه‌کار می‌توانند بیشترین تاثیر مثبت و معنادار بر رعایت آیین اخلاق و رفتار حرفه‌ای حسابداران رسمی داشته باشند (یعقوب‌نژاد و همکاران، ۱۴۰۰).

آریتا جهان‌شاد (۱۳۹۹) در تحقیقی با عنوان بررسی آثار به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی طبق دستورالعمل بانک مرکزی بر شاخص‌های مالی و مدیریت سود در بانک‌ها با بررسی میزان تاثیرگذاری استانداردهای گزارشگری بر کیفیت شاخص‌های بانکی به این نتیجه دست یافته‌اند که با توجه به اهمیت استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، حرکت بانک‌ها به سمت اجرای این استانداردها ضروری می‌باشد زیرا این مورد از منظر مالی منجر به شفاف‌سازی صورت‌های مالی، افزایش اعتبار در سطح بین‌المللی، کاهش هزینه حضور در بازارهای مالی و تسهیل ارتباطات بین‌المللی می‌شود (جهان‌شاد و واحدی، ۱۳۹۹).

نیکبخت و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی با عنوان تاثیر توسعه رفتار اخلاقی بر رفتار حرفه‌ای حسابداران به این نتیجه دست یافتند که حرفه حسابداری نیازمند الگویی است که بتواند به اهداف ارتقاء رفتار اخلاقی در این رشته منجر شود (نیکبخت و همکاران، ۱۳۹۸). رویا دارایی، احمد مخملباف (۱۳۹۷) در تحقیقی با عنوان جایگاه اخلاق در پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی حسابداری با بررسی جایگاه اخلاق در استانداردهای گزارشگری مالی به این نتیجه دست یافتند که اخلاق در تمامی مراحل پیاده‌سازی دخیل می‌باشد؛ می‌توان در نوشتاری کوتاه اهمیت جایگاه اخلاق در پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را چنین بیان کرد که، رعایت اصول، ارزش‌ها و هنجارهای اخلاقی در تمامی مراحل پیاده‌سازی این استانداردها، امری ضروری است که می‌توان آن را از طریق آموزش‌های اخلاقی تئوری و حرفه‌ای، نهادینه نمود (دارایی و رامروز، ۱۳۹۷).

با افزایش همکاری کشورها، دسترسی به مجموعه منحصربه‌فردی از سیستم‌های حسابداری جهانی آسان‌تر خواهد بود (Hail, 2009). مجموعه استانداردهای بین‌المللی این امکان را فراهم می‌کند تا زمینه فعالیت شرکت در سطح بالاتری به وجود آید، چراکه اطلاعات صورت‌های سود و زیان و ترازنامه در بین کشورهای مختلف، یکنواختی بیشتری خواهند یافت (Anderson, 1993). تهیه مجموعه استانداردهای یکنواخت به‌منظور کاهش هزینه‌های تولید و توزیع اطلاعات یکنواخت و قابل‌اطمینان در بازار سرمایه صورت می‌گیرد (اثنی‌عشری و خان‌بیگی، ۱۳۸۷).

ماهیت کار انجام‌شده توسط حسابداران و حسابرسان نیاز به سطح بالایی از اخلاق دارد. سهامداران، سهامداران بالقوه و دیگر کاربران از اطلاعات صورت‌های مالی برای تصمیم‌گیری آگاهانه در مورد سرمایه‌گذاری استفاده کنند. شناخت اخلاق می‌تواند حسابداران و حسابرسان را برای غلبه بر معضلات اخلاقی کمک کند، همچنین به آن‌ها برای انتخاب صحیح کمک می‌کند، اگرچه ممکن است به نفع شرکت نباشد، اما برای سرمایه‌گذاران و ذینفعانی که از این اطلاعات استفاده می‌کنند، مفید است (سارویی و همکاران، ۱۳۹۵).

اخلاق حرفه‌ای دربرگیرنده اصول، وظایف و استانداردهای رفتار فردی و سازمانی مورد انتظار از افراد حرفه‌ای در مشاغل گوناگون است. افراد شاغل در موقعیت‌های حرفه‌ای از مهارت‌ها و دانش خود برای انجام کار بهره می‌گیرند. این افراد قادر به قضاوت، اعمال مهارت‌ها و دانش و تصمیم‌گیری بر اساس دانش خود در شرایطی که عموم جامعه به دلیل نداشتن این دانش و مهارت قادر به این کار نیست هستند. چگونگی استفاده از این دانش و مهارت در هنگام ارائه خدمات به جامعه یک مسئله اخلاقی و موضوع اخلاق حرفه‌ای است.

اخلاق حسابداری یا اخلاق حرفه‌ای در حسابداری در درجه اول یک زمینه‌ای از اخلاق کاربردی، مطالعه ارزش‌های اخلاقی و قضاوت می‌باشد که در حسابداری و حسابرسی اعمال می‌شود. این‌یک نمونه از اخلاق حرفه‌ای است.

ساختارگرایی، آیین فکری مهمی است که در نیمه دوم قرن بیستم در قلمرو فلسفه و علوم انسانی پدید آمد و سرچشمه تأثیرات فراوانی شد. همه ساختارگرایان از این بینش آغاز کرده‌اند که پدیدارهای اجتماعی و فرهنگی، رویدادهایی واجد معنا هستند و در نتیجه دلالت‌های آن‌ها باید در مرکز پژوهش، قرار گیرد. از این‌رو در تحلیل ساختاری بر مجموعه مناسبات میان اجزای ساختار در هر پدیدار تأکید می‌شود. با شناخت این مناسبات درون ساختاری است که یک پدیدار، معنا می‌یابد (کاظمی‌زند و مختاری، ۱۳۹۷). درک بینش ساختارگرا پیچیده نیست. اگر به خانه خود نگاه کنیم متوجه اجزایی می‌شویم که در کنار یکدیگر

دست‌یافته‌اند که تأیید و گسترش تحقیقات اولیه نشان می‌دهد که استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی اثرات مثبتی بر بازارهای سرمایه کره و محیط حسابرسی آن داشته است (Kimberly & Jeong, 2020).

الحلالی و همکاران (2020) در تحقیقی با موضوع نظریه انتشار، فساد ملی و پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در سراسر جهان، استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی) به‌طور گسترده در سراسر جهان مورد استفاده قرار گرفته‌اند. باین حال، درحالی‌که شواهد زیادی در مورد پیامدهای اقتصادی اتخاذ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی وجود دارد (به‌عنوان مثال، سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی؛ توسعه بازارهای مالی؛ کیفیت حسابداری مالی؛ دسترسی به سرمایه؛ و نقدینگی بازار سهام)، به‌ویژه در سطح شرکت، مطالعات کمی عوامل ملی را بررسی می‌کنند که ممکن است مانع یا تسهیل‌پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در سطح کشور شوند. در این مقاله با بررسی تأثیر فساد ملی بر سرعت و میزان پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در سراسر جهان، به دنبال ایجاد دو مشارکت جدید در ادبیات حسابداری بین‌المللی موجود هست. با استناد به نظریه راجرز (۱۹۶۲) در مورد انتشار نوآوری این مطالعه از داده‌های مربوط به ۸۹ کشور عضو اتحادیه غیراروپایی در دوره ۲۰۱۴ - ۲۰۰۳ استفاده می‌کند. پیشنهاد مبتنی بر شواهد نظری و تجربی است که نشان می‌دهد تصمیمات اتخاذ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در سطح کشور، تابعی از محیط نهادی یک کشور، از جمله سطح فساد می‌باشد. یافته‌ها نشان می‌دهند که سطح (کنترل) فساد به‌طور منفی (مثبت) با سرعت کشور و میزان پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در ارتباط است (El-Helaly, 2020).

مارک دیفایند و همکاران (2018) در تحقیقی با موضوع پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در چین و سرمایه‌گذاری‌های نهادی خارجی اثربخشی اتخاذ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی چین را از دیدگاه مجموعه مهمی از کاربران گزارش مالی، سرمایه‌گذاران نهادی خارجی بررسی قرارداد. آنها دریافتند که سرمایه‌گذاری نهادی خارجی بعد از اتخاذ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی چین افزایش نمی‌یابد و شواهدی وجود دارد که در واقع کاهش نیز می‌یابد به‌ویژه در شرکت‌هایی که انگیزه-های ضعیف‌تری برای اجرای استانداردهای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی دارند یا توانایی بیشتری برای دست‌کاری در قوانین ارزش منصفانه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی دارند. همچنین دریافتند که پس از اتخاذ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی رابطه بین درآمد و بازده هم‌زمان با کاهش کیفیت درآمد به‌طور کلی کاهش می‌یابد. علاوه بر این، دریافتند که بازده

محمدجواد ساعی (۱۳۹۶) در مقاله‌ای با عنوان بررسی دیدگاه استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی در خصوص پذیرش و به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با بررسی تأثیرگذاری فرهنگ بر تفاوت بین استاندارد ملی و بین‌المللی به این نتیجه دست یافت که به‌عنوان استانداردهای قابل اجرا توسط استفاده‌کنندگان استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، بر اساس نتایج به‌دست‌آمده از پژوهش (حسابداران، حسابرسان و سرمایه‌گذاران حرفه‌ای) در نظر گرفته شده است. به نظر آن‌ها، در جهت افزایش مزایای ناشی از به‌کارگیری این استانداردها در سطح کشور، یک تجزیه و تحلیل هزینه-منفعت جدی قبل از الزام به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی لازم می‌باشد. به‌طور خاص پاسخ‌دهندگان بر این باورند که هر چه منافع استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بیشتر از هزینه‌های آن باشد، مزایای مورد انتظار این استانداردها (شامل افزایش قابلیت مقایسه، شفافیت و قابلیت اتکاء صورت‌های مالی شرکت‌ها و کاهش فعالیت‌های غیرقانونی مانند تقلب) نیز افزایش می‌یابد (ساعی، ۱۳۹۶).

باب‌الحوائجی (۱۳۹۱)، نیز تأثیر اجرای استانداردهای حسابداری را بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بررسی کرد. نتیجه حاصل شده نشان می‌دهد که اطلاعات مالی گزارش شده تحت استانداردهای حسابداری، تفاوت معناداری با اطلاعات مالی قبل از الزام استانداردها ندارد (باب‌الحوائجی، ۱۳۹۱).

شهناز مشایخ (۱۳۹۱) در تحقیق دیگری با عنوان فاصله‌ی گزارشگری مالی از اهداف موردنظر استانداردهای حسابداری در ایران با بررسی موضوع استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی و میزان شفافیت به این نتیجه دست یافته است به نظر می‌رسد که در ایران، گزارشگری مالی آنچنان که باید و شاید از کیفیت لازم برخوردار نبوده و با موانعی روبروست. از جمله: نبود پیش‌زمینه‌های زیرساخت گزارشگری مالی - کنترل‌های داخلی مؤثر در تهیه و ارائه‌ی صورت‌های مالی.

نقش کم‌اهمیت‌تتشکل‌های حرفه‌ای و ضرورت ارتقای صلاحیت حرفه‌ای و اخلاقی، حسابداران عمومی اعم از تهیه‌کنندگان و رسیدگی‌کنندگان اطلاعات مالی، به‌ویژه با تأکید بر دو موضوع استقلال و آشنایی با کاربردهای فناوری اطلاعات در گزارشگری نادرست (مشایخ و همکاران، ۱۳۹۱).

کیم برلی و جینگ (2020) در تحقیقی با عنوان استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و کیفیت حسابداری: شواهد تکمیلی از کره با بررسی کیفیت حسابداری در کره جنوبی پس از تغییر استانداردهای حسابداری کشور در سال ۲۰۱۱ از استانداردهای حسابداری داخلی به استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی (استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی) به این نتیجه

همچنین پژوهش حاضر از لحاظ روش گردآوری داده‌ها از نوع پیمایشی و از نظر زمانی جزو تحقیقات پیمایشی طولی بوده و از نظر نوع تحقیق، بنیادی نظری می‌باشد. در این تحقیق سؤالات از نوع چند ارزشی (طیف لیکرت) است.

۳-۱- جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری این تحقیق در فرآیند استخراج مدل مفهومی، اعتبارسنجی آن و همچنین طراحی سیستم استنتاج فازی شامل ۲۳ نفر از خبرگان در حوزه حسابداری و اعضای جامعه رسمی حسابداران می‌باشد. روش‌های گردآوری اطلاعات اولیه در این تحقیق آمیزه‌ای از روش‌های تحقیق کتابخانه‌ای و میدانی است. ابزار گردآوری داده‌ها در این تحقیق، پرسشنامه می‌باشد که جهت پیاده‌سازی عملی مدل در تکمیل پرسشنامه نهایی از نظر خبرگان حوزه حسابداری و اساتید و اعضای جامعه رسمی حسابداران ایران استفاده گردیده است.

با عنایت به این‌که حداقل ضریب پایایی با استفاده از روش آلفای کرونباخ حداقل ۰/۷ می‌باشد، که در تحقیق حاضر، ضریب آلفای به‌دست‌آمده برای تک‌تک متغیرها بیشتر از ۰/۷ است و این نشان دهنده این است که همسانی درونی بالایی بین پرسش‌ها (پایایی مطلوب) وجود دارد.

۴- فرضیه‌های تحقیق

فرضیه اصلی

اهداف اخلاقی استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی با دیدگاه مکاتب اخلاق محور ساختارگرا سازگاری دارد.

فرضیات فرعی

هدف اخلاقی پاسخگویی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاق محور ساختارگرا سازگاری دارد.

هدف اخلاقی شفافیت در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاق محور ساختارگرا سازگاری دارد.

هدف اخلاقی رازداری در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاق محور ساختارگرا سازگاری دارد.

هدف اخلاقی واقع‌بینی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاق محور ساختارگرا سازگاری دارد.

۵- یافته‌های پژوهش

اجرای روش دلفی فازی

به‌منظور جمع‌بندی نمودن اطلاعات و نهایی کردن شاخص‌ها از تکنیک دلفی فازی استفاده گردید که برای این کار مراحل زیر انجام پذیرفته است.

سرمایه‌گذاران نهادی خارجی پس از اتخاذ قوانین استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی چین کاهش می‌یابد. در نهایت، کاهش سرمایه‌گذاری نهادی خارجی در میان سرمایه‌گذاران کشورهای دارای نهادهای ضعیف که استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را نیز پذیرفته‌اند، بیشتر است. روی هم رفته، شواهد نشان می‌دهد که زیرساخت‌های سازمانی ضعیف در اقتصاد در حال تغییر چین، اهداف مشخص استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را در راستای جذب سرمایه‌گذاری‌های نهادی از طریق بهبود کیفیت گزارشگری مالی کاهش می‌دهد. علاوه بر این، نهادهای داخلی استفاده‌کننده از اطلاعات مالی و تجربه پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی کارایی اتخاذ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را تحت تأثیر قرار می‌دهند (DeFond, 2019).

دیمیتریوپولوس و همکارانش اثر استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر کیفیت اطلاعات حسابداری در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار آتن را بررسی کردند. آن‌ها نشان دادند که به‌کارگیری استانداردهای حسابداری موجب افزایش کیفیت اطلاعات حسابداری از لحاظ شناخت زودتر زیان، کاهش مدیریت سود و افزایش محتوای اطلاعاتی ارقام حسابداری شده است (Dimitropoulos, 2013).

ژاک لینگ و همکاران بیان داشتند که رفتار اخلاقی حسابداران و رعایت آیین اخلاق حرفه‌ای در گرو آن است که حسابداران از استدلال اخلاقی برخوردار باشند. در واقع وجود استدلال اخلاقی در حسابداران باعث خواهد شد که آن‌ها حتی فراتر از آیین اخلاق حرفه‌ای حرکت نمایند (Jackling, 2007).

زگال و مدهبی (2006) در مطالعه‌ای به بررسی عوامل اثرگذار در پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در کشورهای در حال توسعه پرداختند. نتایج پژوهش آنان نشان می‌دهد کشورهای با سطح بالای تحصیلات، بازار سرمایه مناسب و فرهنگ آمریکایی تمایل بیشتری به پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی دارند (Zeghal, 2006).

۳- روش‌شناسی پژوهش

با توجه به هدف انجام این تحقیق، در راستای بررسی میزان دستیابی به اهداف اخلاقی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی از منظر مکاتب اخلاقی ساختارگرا می‌باشد، لذا با توجه به اتفاق نظر جمعی از اساتید، این تحقیق مبتنی بر استدلال‌ها و تحلیل‌های منطقی اقدام به ارائه الگوی نوین از ویژگی‌های اخلاقی در آیین رفتار حرفه‌ای نموده که به مجموعه دانش در این حوزه می‌افزاید پس می‌توان آن را از حیث روش دارای متدولوژی توسعه دانست و از حیث اجرا از نوع تحقیق عملی یا مدل‌سازی پیمایشی (Action Study) دانست.

الف) تعریف متغیر زبانی

از خبرگان خواسته شد تا از طریق متغیرهای کلامی نظیر خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد موافقت خود را ابراز نمایند. از آنجایی که خصوصیات متفاوت افراد بر تعابیر ذهنی آن‌ها نسبت

به متغیرهای کیفی اثرگذار است لذا با تعریف دامنه متغیرهای کیفی، خبرگان با ذهنیت یکسان به سؤال‌ها پاسخ داده‌اند. این متغیرها با توجه به (جدول ۱) به اعداد فازی مثلثی تعریف شده‌اند.

(جدول ۱) اعداد فازی مثلثی و متغیرهای کلامی

متغیرهای کلامی	عدد فازی مثلثی	عدد فازی قطعی شده
خیلی زیاد	(۱، ۰/۳۵، ۰)	۰/۹۳۷۵
زیاد	(۰/۷۵، ۰/۱۵، ۰/۱۵)	۰/۷۵
متوسط	(۰/۵، ۰/۲۵، ۰/۲۵)	۰/۵
کم	(۰/۲۵، ۰/۱۵، ۰/۱۵)	۰/۲۵
خیلی کم	(۰، ۰/۰۰، ۰/۲۵)	۰/۰۶۲۵

در جدول فوق اعداد فازی قطعی شده با استفاده از فرمول مینکووسکی محاسبه شده‌اند.

سایرین مجدداً به اعضای گروه خبره ارسال شد. پس از اجرای نظرسنجی مرحله دوم، با توجه به دیدگاه‌های ارائه شده در مرحله اول و مقایسه آن‌ها با نتایج این مرحله، از آنجایی که اختلاف بین دو مرحله کمتر از حد آستانه (۰/۱ و ۰) بود، فرآیند نظرسنجی متوقف می‌شود.

ب) نظرسنجی مرحله نخست

در این مرحله مؤلفه‌های انتخاب شده به خبرگان و اساتید و اعضاء جامعه حسابداری ارسال گردیده و میزان موافقت آن‌ها با هر کدام از مؤلفه‌ها اخذ شده و نقطه نظرات پیشنهادی و اصلاحی جمع‌بندی شده است. با توجه به نتایج میانگین فازی هر کدام از مؤلفه‌ها محاسبه شده است.

فرضیه اصلی
استنتاج فازی (FIS) میزان سازگاری اهداف اخلاقی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا

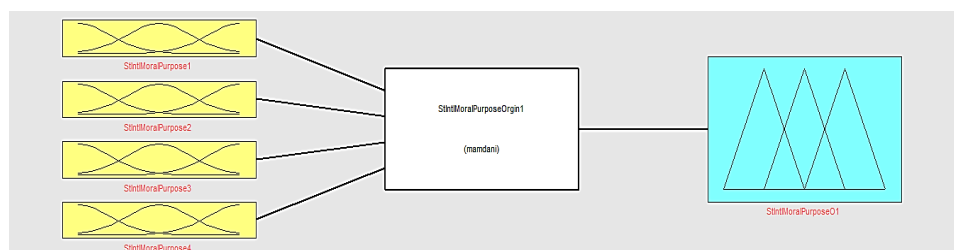
ج) نظرسنجی مرحله دوم

در این مرحله ضمن اعمال تغییرات لازم در مؤلفه‌های اخلاق و آیین رفتار حرفه‌ای، پرسشنامه دومی تهیه گردید و همراه با نقطه نظر قبلی هر فرد و میزان اختلاف آن‌ها با میانگین دیدگاه

FIS سازگاری اهداف اخلاقی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا دارای ۴ ورودی است که عبارت‌اند از:

جدول (۲) ورودی‌های سازگاری اهداف اخلاقی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا

کد	ورودی‌ها
StIntlMoralPurpose1	میزان سازگاری هدف اخلاقی پاسخگویی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا
StIntlMoralPurpose2	میزان سازگاری هدف اخلاقی شفافیت در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا
StIntlMoralPurpose3	میزان سازگاری هدف اخلاقی رازداری در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا
StIntlMoralPurpose4	میزان سازگاری هدف اخلاقی واقع‌بینی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا

شکل (۱) نمای FIS: اهداف اخلاقی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا

عدد ۵) می‌باشد و از آنجایی که این عدد از مرز قابل قبول در این پژوهش (۰.۶۰ درصد نمره طیف ۳) بیشتر است، لذا فرضیه اصلی اول تأیید می‌شود. این بدان معناست که ادعای محقق مبنی بر اینکه اهداف اخلاقی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا سازگاری دارد، تأیید می‌گردد.

در جدول (۳) مقادیر ورودی و خروجی مؤلفه‌های اهداف اخلاقی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا نشان داده شده است. خروجی دیفازی شده اهداف اخلاقی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی از دیدگاه مکاتب ساختارگرا برابر با ۳.۱۳ (از

جدول (۳) مقادیر ورودی و خروجی اهداف اخلاقی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا

خروجی قطعی	ورودی‌ها				اهداف اخلاقی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا
	StIntlMoral Purpose01	StIntlMoral Purpose4	StIntlMoral Purpose3	StIntlMoral Purpose2	
۳.۱۳	۳.۸۳	۳.۶۲	۴.۰۶	۳.۶۸	

جدول (۴) نتایج آزمون اهداف اخلاقی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا

نتیجه	معیار	عدد خروجی (از ۵)	اهداف اخلاقی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا
تأیید فرضیه	۰.۶۰	۳.۱۳	

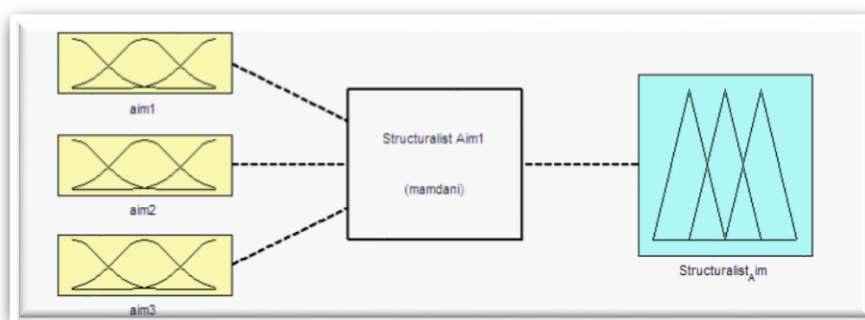
شاخص‌هایی بر اساس نظر خبرگان موردسنجش قرار گرفته‌اند که ورودی‌های سیستم استنتاج فازی محسوب می‌شوند. هدف اخلاقی با استفاده از ۳ ورودی ۱- داشتن ساختار ۲- ارائه اطلاعات ۳- ارجحیت محتوای اقتصادی FIS هدف اخلاقی پاسخگویی دارای ۳ ورودی است که عبارت‌اند از:

فرضیه فرعی اول

استنتاج فازی (FIS) هدف اخلاقی پاسخگویی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا در بخش هدف اخلاقی پاسخگویی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا ۳ زیر معیار وجود دارد، این زیر معیارها عبارت‌اند از: هر یک از متغیرهای توسط

جدول (۵) ورودی‌های هدف اخلاقی پاسخگویی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاقی ساختارگرا

کد	ورودی‌ها
Accountability 1	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ساختار معینی را جهت ارائه اطلاعات عموم استفاده‌کنندگان مشخص می‌کند.
Accountability 2	اطلاعات تهیه‌شده بر مبنای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برای گروه‌های اصلی ارائه می‌شود.
Accountability 3	محتوای اقتصادی ارائه‌شده بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر شکل قانونی گزارشات ارجحیت دارد.

شکل (۲) نمای FIS: هدف اخلاقی پاسخگویی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاقی ساختارگرا

یعنی ۳) بیشتر است، لذا فرضیه فرعی اول از فرضیه اصلی اول تأیید می‌شود. این بدان معناست که ادعای محقق مبنی بر اینکه هدف اخلاقی پاسخگویی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا سازگاری دارد، تأیید می‌شود.

در جدول (۶) مقادیر ورودی و خروجی مؤلفه‌های هدف اخلاقی پاسخگویی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا نشان داده شده است. خروجی دیفازی شده هدف اخلاقی پاسخگویی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا برابر با ۴.۲۳ (از عدد ۵) می‌باشد و از آنجایی که این عدد از مرز قابل قبول در این پژوهش (۰.۶۰ درصد نمره طیف

جدول (۶) مقادیر ورودی و خروجی مؤلفه‌های هدف اخلاقی پاسخگویی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا

خروجی	ورودی‌ها			هدف اخلاقی پاسخگویی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا
	StructuralistAim	Accountability3	Accountability2	
۴.۲۳		۳.۴۷	۳.۷۴	۳.۸۳

جدول (۷) نتایج آزمون هدف اخلاقی پاسخگویی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا

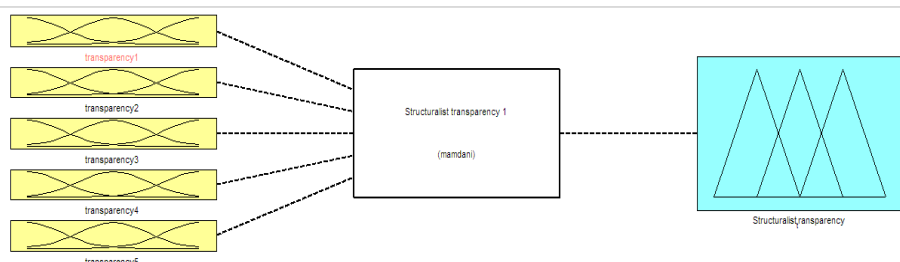
نتیجه	معیار	عدد خروجی (از ۵)	هدف اخلاقی پاسخگویی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا
تأیید فرضیه	۰.۶۰	۴.۲۳	

FIS هدف اخلاقی شفافیت ساختارگرا دارای ۵ ورودی است که عبارت‌اند از:

فرضیه فرعی دوم
استنتاج فازی (FIS) هدف اخلاقی شفافیت در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا

جدول (۸) ورودی‌های هدف اخلاقی شفافیت در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاقی ساختارگرا

کد	ورودی‌ها
Transparency1	میزان شفافیت در صورت‌های مالی مطابق با نحوه ارائه اطلاعات بر مبنای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی می‌باشد.
Transparency2	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در راستای شفاف‌سازی اطلاعات مالی عمل می‌نماید.
Transparency3	صورت‌های مالی تهیه شده بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی از قابلیت مقایسه بیشتری برخوردارند.
Transparency4	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی اطلاعاتی در خصوص فرایندها و عملیات اقتصادی بدون قضاوت نتیجه ارائه می‌نماید.
Transparency5	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در جهت حداکثر سازی شفافیت و سلامت مالی جامعه گام برمی‌دارد.

شکل (۳) نمای FIS: هدف اخلاقی شفافیت در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاقی ساختارگرا

که ادعای محقق مبنی بر اینکه هدف اخلاقی شفافیت در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا رعایت می‌شود.

در جدول (۹) مقادیر ورودی و خروجی مؤلفه‌های هدف اخلاقی شفافیت در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا نشان داده شده است.

خروجی دیفازی شده هدف اخلاقی شفافیت در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا برابر با ۳.۲۵ (از عدد ۵) می‌باشد و از آنجایی که این عدد از مرز قابل قبول در این پژوهش (۰.۶۰ درصد نمره طیف) بیشتر است، لذا فرضیه فرعی دوم از فرضیه اصلی اول تأیید می‌شود. این بدان معناست

جدول (۹) مقادیر ورودی و خروجی مؤلفه‌های هدف اخلاقی شفافیت در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا

خروجی قطعی	ورودی‌ها					هدف اخلاقی شفافیت دیدگاه مکاتب ساختارگرا
	Trans parency5	Trans parency 4	Trans parency 3	Trans parency2	Trans parency1	
۳.۲۵	۴.۱۷	۳.۷۸	۴.۲۶	۴.۲۶	۳.۸۳	

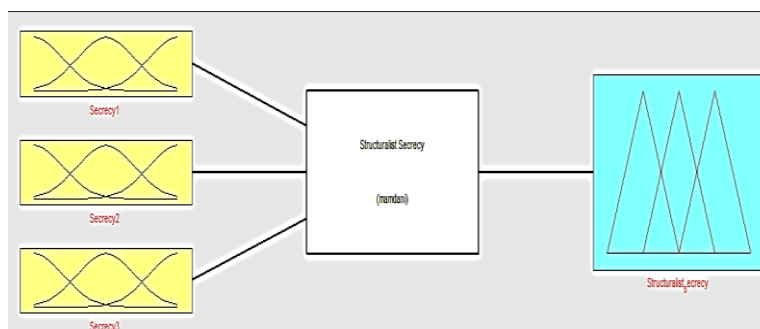
جدول (۱۰) نتایج آزمون هدف اخلاقی شفافیت در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا

نتیجه	معیار	عدد خروجی (از ۵)	هدف اخلاقی شفافیت در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا سازگاری
تائید فرضیه	۰.۶۰	۳.۲۵	

فرضیه فرعی سوم
 استنتاج فازی (FIS) هدف اخلاقی رازداری در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا عبارت‌اند از:

جدول (۱۱) ورودی‌های هدف اخلاقی رازداری در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاقی ساختارگرا

کد	ورودی‌ها
Secrecy 1	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر پایه حفظ اسرار و ممانعت از افشاء اطلاعات محرمانه استوار می‌باشد.
Secrecy 2	استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی می‌تواند موجب ایجاد تبعات اجتماعی و سیاسی در جامعه گردد.
Secrecy 3	استانداردهای بین‌المللی بر سود تأکید دارند تا به ارزش ذاتی و واقعی.

شکل (۴) نمای FIS: هدف اخلاقی رازداری در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاقی ساختارگرا

در این پژوهش (۰.۶۰ درصد نمره طیف) بیشتر است، لذا فرضیه فرعی سوم تائید می‌شود. این بدان معناست که ادعای محقق مبنی بر اینکه هدف اخلاقی رازداری در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا تا حدودی رعایت می‌شود.

در جدول (۱۲) مقادیر ورودی و خروجی مؤلفه‌های هدف اخلاقی رازداری در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا نشان داده شده است. خروجی دیفازی شده هدف اخلاقی رازداری در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا برابر با ۳.۲۶ (از عدد ۵) می‌باشد و از آنجایی که این عدد از مرز قابل قبول

جدول (۱۲) مقادیر ورودی و خروجی مؤلفه‌های هدف اخلاقی رازداری در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاقی ساختارگرا

خروجی قطعی	ورودی‌ها			هدف اخلاقی رازداری با دیدگاه مکاتب ساختارگرا
Structuralist Secrecy	Secrecy 3	Secrecy 2	Secrecy 1	
۳.۲۶	۳.۴۳	۳.۷۴	۳.۷۰	

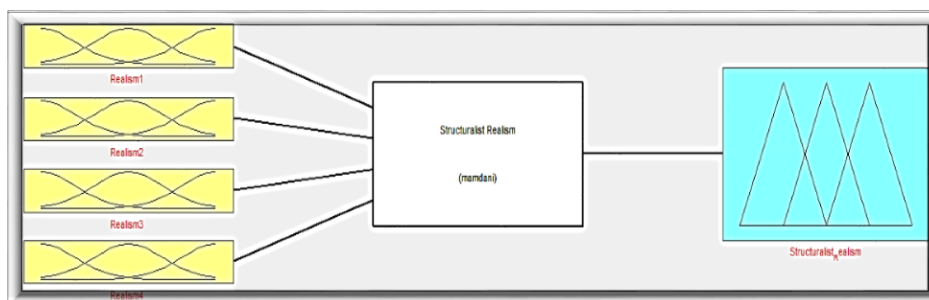
جدول (۱۳) نتایج آزمون هدف اخلاقی رازداری در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاقی ساختارگرا

نتیجه	معیار	عدد خروجی (از ۵)	هدف اخلاقی رازداری در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا
تائید فرضیه	۰.۶۰	۳.۲۶	

فرضیه فرعی چهارم استنتاج فازی (FIS) هدف اخلاقی واقع‌بینی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا است که عبارت‌اند از:

جدول (۱۴) ورودی‌های هدف اخلاقی واقع‌بینی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاقی ساختارگرا

کد	ورودی‌ها
Realism 1	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر توزیع عادلانه اطلاعات و در نتیجه توزیع عادلانه قدرت منتج می‌گردد.
Realism 2	در اطلاعات مندرج در صورت‌های مالی تهیه‌شده بر مبنای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی حقوق اقلیت رعایت می‌گردد.
Realism 3	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی موجبات کاهش عدم تقارن اطلاعات در کل جامعه را فراهم می‌آورد.
Realism 4	تئوری رویداد بر تئوری ارزش در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی تقدم دارد.

شکل (۵) نمای FIS: هدف اخلاقی واقع‌بینی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاقی ساختارگرا

در این پژوهش (۰.۶۰ درصد نمره طیف ۳) بیشتر است، لذا فرضیه فرعی چهارم تائید می‌شود. این بدان معناست که ادعای محقق مبنی بر اینکه هدف اخلاقی واقع‌بینی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا تا حدودی رعایت می‌شود.

در جدول (۱۵) مقادیر ورودی و خروجی مؤلفه‌های هدف اخلاقی واقع‌بینی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا نشان داده شده است. خروجی دیفازی شده هدف اخلاقی واقع‌بینی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا برابر با ۳.۳۲ (از عدد ۵) می‌باشد و از آنجایی که این عدد از مرز قابل قبول

جدول (۱۵) مقادیر ورودی و خروجی مؤلفه‌های هدف اخلاقی واقع‌بینی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاقی ساختارگرا

خروجی قطعی	ورودی‌ها				هدف اخلاقی واقع‌بینی از دیدگاه مکاتب ساختارگرا
	Realism 4	Realism 3	Realism 2	Realism 1	
Structuralist Realism	۳.۷۴	۳.۴۳	۳.۷۴	۳.۷۰	
۳.۳۲					

جدول (۱۶) نتایج آزمون هدف اخلاقی واقع‌بینی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب اخلاقی ساختارگرا

نتیجه	معیار	عدد خروجی (از ۵)	هدف اخلاقی واقع‌بینی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا
تائید فرضیه	۰.۶۰	۳.۳۲	

نتیجه‌گیری

با توجه به آزمون‌های صورت گرفته و نتایج حاصل شده از منطق فازی فرضیه اصلی پژوهش، بیان می‌کند که اهداف اخلاقی گزارشگری مالی بین‌المللی با دیدگاه مکاتب اخلاق محور ساختارگرا سازگاری دارد. خروجی دیفازی شده اهداف اخلاقی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا برابر با ۳.۱۳ (از عدد ۵) می‌باشد و از آنجایی که این عدد از مرز قابل قبول در این پژوهش (۰.۶۰ درصد نمره طیف ۳) بیشتر است، لذا فرضیه اصلی تأیید می‌شود. این بدان معناست که اهداف اخلاقی در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دیدگاه مکاتب ساختارگرا سازگاری دارد، تأیید می‌گردد. لذا، سازگاری اهداف اخلاقی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با مبانی اخلاقی مکاتب ساختارگرا بر اساس نگرش مکتب ساختارگرا برای شرح و گزارش پیوند درونی در یک ساختار اخلاقی است.

تحلیل نتایج نشان می‌دهد که تدوین‌کنندگان استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در راستای ایجاد زمینه لازم جهت تغییرات متناسب با فرهنگ و آداب و جامعه سیاسی کشورها و تأکید بر کمیت موضوع داشته و اهداف این استانداردها را به صورت کلی تدوین نموده اند. لذا بر اساس دیدگاه مکاتب ساختارگرا تعیین ساختار کلی و تفسیر روابط بین اجزاء، اهداف اخلاقی پاسخگویی، شفافیت و کارایی در سطح کلی بیان و امکان بهره‌برداری بر اساس تغییرات استانداردهای ملی کشورها را دارد. به نظر می‌رسد تدوین آیین نامه‌های اخلاق و رفتار حرفه‌ای توسط کشورها می‌تواند در جهت دستیابی به اهداف مشخص شده در این استانداردها به طور کامل همسو بوده و نسبت به اجرای آن اقدام نمایند. از دیدگاه ساختارگرایی همچون سوسور، می‌توان این چهارچوب کلی را در اهداف و طرز تفکر تدوین‌کنندگان استانداردهای بین‌المللی یافت. ایجاد بستری برای پاسخگویی به نهادهای ذی‌نفع و ذی‌حق بر اساس استانداردها و ویژگی‌های اقتصادی و اجتماعی کشورها متفاوت می‌باشد. شفافیت صورت‌های مالی از نظر اخلاقی نیز بر اساس ویژگی‌های بازار سرمایه کشورها و تعیین میزان توانایی آنها در ارتباطات بین‌المللی قابلیت بررسی دارد که در برخی از کشورها به دلیل عدم همسویی یا عدم عضویت در جوامع بین‌المللی امکان مقایسه و بررسی میزان دستیابی به هدف شفافیت میسر نمی‌باشد. از طرفی با توجه به جهانی شدن ارتباطات و افزایش سطح سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی امکان استفاده از منابع بین‌المللی فراهم و زمینه کافی جهت افزایش کارایی اقتصاد محیا گردیده است. تنها می‌توان در صورتی از این سرمایه‌های بالقوه بهره برد که امکان اثبات شفافیت و کارایی صورت‌های مالی

فراهم گردد. لذا این دیدگاه می‌تواند بر اساس تفکرات ساختارگرایان و ایجاد ساختاری کلی مشخص و بیان گردد. داشتن ساختار مشخص برای اهداف اخلاقی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مانند پاسخگویی از طریق صورت‌های مالی اساسی و شفافیت از طریق یکسان‌سازی و نحوه ارائه اطلاعات و رازداری و واقع‌بینی مدنظر گرفته شده است. این ساختار می‌تواند از نظر داشتن استاندار مشخص برای ارائه هریک از اجزای صورت‌های مالی و تعیین نحوه گزارشگری جهت استفاده عموم باشد. این نحوه گزارشگری با توجه به میزان درک افراد از گزارش‌ها حسابداری برای افراد متبحر در زمینه حسابداری قابل درک می‌باشد. فلذا گزارش‌ها تهیه شده بر مبنای استانداردهای بین‌المللی بر نحوه تصمیم‌گیری افراد مؤثر می‌باشند.

فهرست منابع

- * اثنی عشری، حمیده؛ خان بیگی، مصطفی. (۱۳۸۷). گامی به سوی پیاده سازی استانداردهای بین‌المللی حسابداری. فصلنامه حسابر، ۴۲، ۱۲-۲۳.
- * باب الحوائجی سیده گیتی. (۱۳۹۱). آیا اجرای استانداردهای حسابداری بر کیفیت گزارشگری مالی تأثیرگذار است؟ اولین همایش منطقه‌ای رویکردهای نوین حسابداری و حسابرسی، بندرگز، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرگز.
- * جهانشاد، آریتا. واحدی، مجید. (۱۳۹۹). بررسی آثار بکارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی طبق دستورالعمل بانک مرکزی بر شاخص‌های مالی و مدیریت سود در بانک‌ها. مطالعات حسابداری و حسابرسی سال نهم. شماره ۳۴.
- * نیکبخت، محمدرضا، مهرگان، محمد رضا، صفری، حسین، مسعودی، جواد. (۱۳۹۸). تأثیر توسعه رفتار اخلاقی بر بهبود رفتار حرفه‌ای حسابداران. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت ۸(۲۹)، ۲۰۲-۱۸۷.
- * دارابی، ر.، رام روز، ع. (۱۳۹۷). تأثیر فرهنگ بر درک حسابداران از مفاهیم حسابداری بکار گرفته شده در استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی. پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی pp.143-174 (5).
- * سارویی، سمیه و محمد اصغری، مزده و طهماسبی، مریم. (۱۳۹۵). اخلاق در حسابداری و گزارشگری اجتماعی شرکت‌ها CSR، هفتمین کنفرانس بین‌المللی حسابداری و مدیریت و چهارمین کنفرانس کارآفرینی و نوآوری‌های باز، تهران.

- and IFRS adoption around the world. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*.
- * Hail, L., and C. Leuz. (2009). "Cost of capital effects and changes in growth expectations around U.S. cross-listings", *Simon School of Business University of Rochester*.
- * Hosseini, S. A. (2007). The advantage of favorable and transparent financial reporting for the capital market. *Fars News (In Persian)*.
- * Jackling B, Cooper BJ, Leung P, Dellaportas S. (2007). Professional accounting bodies' perceptions of ethical issues, causes of ethical failure and ethics education. *Managerial Auditing Journal*: (9)22 928-944.
- * Kimberly G. Key., Jeong Youn Kim. (2020). IFRS and accounting quality: Additional evidence from Korea. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation* 39.
- * Mark DeFond, Xinzi Gao, Oliver Zhen Li, Lijun Xia. (2018). IFRS adoption in China and foreign institutional investments. *China Journal of Accounting Research* 12. 1-32
- * Zeghal, D., and Mhedhbi, K. (2006). An analysis of the factors affecting the adoption of international accounting standards by developing countries. *The International Journal of Accounting*, 41 (4), 373-386.
- * ساعی محمدجواد، لاری دشت بیاض محمود، رستمی امین. (۱۳۹۶). بررسی دیدگاه استفاده‌کنندگان صورتهای مالی در خصوص پذیرش و بکارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی. *نشریه تحقیقات حسابداری و حسابرسی*. شماره ۳۶
- * فیض آبادی، ف.، طاهرآبادی، ع.، خیرالهی، ف. (۱۳۹۶). نقش دیدگاه اخلاقی در تعدیل اثر رهبری اصیل بر رفتارهای ناکارآمد حسابرسان. *دانش حسابرسی*. (67), pp.185-1۷. 209
- * مشایخ، شهناز حکمت، هانیه کاشف، معصومه. (۱۳۹۱). فاصله گزارشگری مالی از اهداف مورد نظر استانداردهای حسابداری در ایران. *حسابداری، پاسخگویی و منافع جامعه*. شماره 23 ۶ صفحه - از ۴۲ تا ۶۴
- * مشایخ، شهناز؛ شریفی، صدیقه؛ رضایی، فهیمه. (۱۳۹۰). آثار اقتصادی همگرایی با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی. *نشریه: حسابداری، پاسخگویی و منافع جامعه* - شماره ۱۸ ۳ صفحه - از ۱ تا ۱۸
- * کاظمی زند، ع.، مختاری، م. (۱۳۹۷). بررسی تطبیقی حقوق زن در قرآن و اعلامیه جهانی حقوق بشر. *تحقیقات حقوق خصوصی و کیفری (دانشنامه حقوق و سیاست)*. شماره ۳۶ (14) صفحه - از ۱۱۱ تا ۱۲۴
- * همتی، ح؛ چراغی، م؛ ملکی، اسمعیل (۱۳۹۵). بررسی تطبیقی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با اصول پذیرفته شده عمومی حسابداری ایالات متحده و استانداردهای حسابداری ایران»، *مجله حسابدار رسمی*. شماره ۳۴، صص: ۴۴-۵۷.
- * یعقوب نژاد، احمد، پوربهرامی، بابک، توانگر، افسانه، روحی، علی. (۱۴۰۰). تاثیر ویژگی‌های شخصیتی و سبک تفکر بر رعایت آیین حرفه‌ای توسط حسابداران رسمی. *دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت* ۱۰ (۴۰)، ۲۶۷-۲۷۹.
- * Anderson, N. (1993). "The Globalization of GAAP." *Management Accounting*, 52-54.
- * Baghoomian, R. , & Javadi, N. (2015). Harmonization of standards in countries and reasons for not using parts of standards. *Auditing*, 80 (In Persian).
- * Barth M., W. Landsman, and M. Lange. (2008). International Accounting Standards and Accounting Quality, *Journal of Accounting Research*. 46(3): 467-498
- * Dimitropoulos P.E., D. Asteriou, D. Kousenidis, and S. Leventis. (2013). "The Impact of IFRS on Accounting Quality: Evidence from Greece", *Advances in Accounting, Incorporating Advances in International Accounting*, 29, PP. 108- 123
- * El-Helaly. Moataz, Collins G. Ntim, Manar Al-Gazzar. (2020). Diffusion theory, national corruption

Accounting Knowledge & Management Auditing
Vol. 12/ No. 46/ Summer 2023

The achievement of International Financial Reporting Standards (IFRS) Ethical Objectives Based on Structural Ethical Schools

Farzad Tariverdi

Department of Accounting, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. Ft.tt.ba@gmail.com

Zahra PoorZamani

Department of Accounting, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. Corresponding author.
Zahra.poorzamani@yahoo.com

Abstract

Since the use of reporting standards increases the degree of reliability and comparability of financial statements, but the observance of ethical principles and standards is necessary for the general acceptance and acceptance of reporting.

The aim of the present study is to investigate the achievement of ethical goals of international financial reporting standards based on structuralist ethical schools via Delphi-fuzzy technique. To do so, a number of accounting experts, professors and members of the Iranian Society of Certified Public Accountants (N=23) participated in the research. A Likert-scale questionnaire was applied for the collection of data. Then, SPSS software was employed for summarizing and analyzing the collected data and Matlab software was used to analyze the fuzzy logic. Findings of the present action research reveal that the compilers of international financial reporting standards have a clear tendency to exert the structuralism schools perspectives; moreover, the goals of structuralism ethical perspective are more prominent in the context of ethics and professional conduct of developing international financial reporting standards. Finally, the results of the study indicate that a large part of the ethical components in international financial reporting standards comprises the Ethical Components of Structuralism Schools, including accountability, transparency, confidentiality, and realism.

Keywords: Ethics, Structuralism Schools, International Financial Reporting Standards, Fuzzy Delphi Logic

